Европейски парламент
2024 – 2029

ПРИЕТИ ТЕКСТОВЕ

P10_TA(2026)0079

Преодоляване на пречките пред единния пазар в областта на отбраната

Резолюция на Европейския парламент от 11 март 2026 г. относно преодоляването на пречките пред единния пазар в областта на отбраната (2025/2143(INI))

Европейският парламент,

– като взе предвид Договора за функционирането на Европейския съюз (ДФЕС),

– като взе предвид Версайската декларация, приета на неформалното заседание на държавните и правителствените ръководители на 11 март 2022 г.,

– като взе предвид „Стратегическия компас за сигурността и отбраната – за Европейски съюз, който защитава своите граждани, ценности и интереси и допринася за международния мир и сигурност“, одобрен от Съвета на 21 март 2022 г. и от Европейския съвет на 25 март 2022 г.,

– като взе предвид Решение (ОВППС) 2017/2315 на Съвета от 11 декември 2017 г. за установяване на постоянно структурирано сътрудничество (ПСС) и определяне на списъка на участващите държави членки[1],

– като взе предвид Директива 2009/43/ЕО на Европейския парламент и на Съвета от 6 май 2009 г. за опростяване на реда и условията за трансфер на продукти, свързани с отбраната, вътре в Общността[2],

– като взе предвид Директива 2009/81/ЕО на Европейския парламент и на Съвета от 13 юли 2009 г. относно координирането на процедурите за възлагане на някои поръчки за строителство, доставки и услуги от възлагащи органи или

---

1 ОВ L 331, 14.12.2017 г., стр. 57, ELI: http://data.europa.eu/eli/dec/2017/2315/oj.

2 ОВ L 146, 10.6.2009 г., стр. 1, ELI: http://data.europa.eu/eli/dir/2009/43/oj.

възложители в областта на отбраната и сигурността и за изменение на Директиви 2004/17/ЕО и 2004/18/ЕО[3],

– като взе предвид Регламент (ЕС) 2021/697 на Европейския парламент и на Съвета от 29 април 2021 г. за създаване на Европейски фонд за отбрана и за отмяна на Регламент (ЕС) 2018/1092[4],

– като взе предвид Регламент (ЕС) 2023/1525 на Европейския парламент и на Съвета от 20 юли 2023 г. относно подкрепата за производството на боеприпаси (ASAP)[5],

– като взе предвид Регламент (ЕС) 2023/2418 на Европейския парламент и на Съвета от 18 октомври 2023 г. за създаване на Инструмент за укрепване на европейската отбранителна промишленост чрез съвместни поръчки (АУЕОПСП)[6],

– като взе предвид Регламент (ЕС) 2025/2643 на Европейския парламент и на Съвета от 16 декември 2025 г. за създаване на Програма за европейската отбранителна промишленост и на рамка от мерки за гарантиране на своевременната наличност и доставки на отбранителни продукти („Регламент за ПЕОП“)[7],

– като взе предвид Регламент (ЕС) 2025/2653 на Европейския парламент и на Съвета от 19 декември 2025 г. за изменение на регламенти (ЕС) 2021/694, (ЕС) 2021/695, (ЕС) 2021/697, (ЕС) 2021/1153 и (ЕС) 2024/795 по отношение на стимулирането на свързаните с отбраната инвестиции в бюджета на ЕС с цел изпълнение на плана ReArm Europe[8],

– като взе предвид Регламент (ЕС) 2025/1106 на Съвета от 27 май 2025 г. за създаване на инструмента „Мерки за сигурността на Европа (SAFE) чрез укрепване на европейската отбранителна промишленост“[9],

– като взе предвид предложението на Комисията от 17 юни 2025 г. за регламент на Европейския парламент и на Съвета относно ускоряването на издаването на разрешения за проекти за

---

3 ОВ L 216, 20.8.2009 г., стр. 76, ELI: http://data.europa.eu/eli/dir/2009/81/oj.
4 ОВ L 170, 12.5.2021 г., стр. 149, ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2021/697/oj.
5 ОВ L 185, 24.7.2023 г., стр. 7, ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2023/1525/oj.
6 ОВ L, 2023/2418, 26.10.2023 г., ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2023/2418/oj.
7 ОВ L, 2025/2643, 29.12.2025 г., ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2025/2643/oj.
8 ОВ L, 2025/2653, 22.12.2025 г., ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2025/2653/oj.
9 ОВ L, 2025/1106, 28.5.2025 г., ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2025/1106/oj.

отбранителна готовност (COM(2025)0821), предложението на Комисията от 17 юни 2025 г. за регламент на Европейския парламент и на Съвета за изменение на регламенти (ЕО) № 1907/2006, (ЕО) № 1272/2008, (ЕС) № 528/2012, (ЕС) 2019/1021 и (ЕС) 2021/697 по отношение на отбранителната готовност и улесняването на инвестициите в отбраната и на условията за отбранителната промишленост (COM(2025)0822) и предложението на Комисията от 17 юни 2025 г. за директива на Европейския парламент и на Съвета за изменение на директиви 2009/43/ЕО и 2009/81/ЕО по отношение на опростяването на трансферите на свързани с отбраната продукти в рамките на ЕС и по отношение на опростяването на възлагането на обществени поръчки в областта на сигурността и отбраната (COM(2025)0823), като част от сборния пакет от мерки за отбранителната готовност от 17 юни 2025 г.,

– като взе предвид заключенията на Европейския съвет относно европейската отбрана, и по-специално тези от 6 март 2025 г., 20 март 2025 г., 26 юни 2025 г. и 23 октомври 2025 г.,

– като взе предвид своята резолюция от 25 март 2021 г. относно изпълнението на Директива 2009/81/ЕО относно възлагането на обществени поръчки в областта на отбраната и сигурността и на Директива 2009/43/ЕО относно трансфера на продукти, свързани с отбраната[10],

– като взе предвид своята резолюция от 2 април 2025 г. относно изпълнението на общата външна политика и политика на сигурност – годишен доклад за 2024 г.[11],

– като взе предвид своята резолюция от 25 ноември 2025 г. относно институционалните аспекти на Доклада за бъдещето на европейската конкурентоспособност (доклад на Марио Драги)[12],

– като взе предвид съвместното съобщение на Комисията и на върховния представител на Съюза по въпросите на външните работи и политиката на сигурност от 5 март 2024 г., озаглавено „Нова стратегия за европейската отбранителна промишленост: Постигане на готовност на ЕС чрез бързо реагираща и устойчива европейска отбранителна промишленост“ (JOIN(2024)0010),

– като взе предвид документа с политически насоки за следващата Европейска комисия за периода 2024 – 2029 г., озаглавен „Изборът за Европа“, представен на 18 юли 2025 г. от кандидата за председател на Европейската комисия Урсула фон дер Лайен,

---

10 ОВ C 494, 8.12.2021 г., стр. 54.
11 ОВ C, C/2025/4388, 9.9.2025 г., ELI: http://data.europa.eu/eli/C/2025/4388/oj.
12 Приети текстове, P10_TA(2025)0285.

– като взе предвид доклада на Марио Драги от 9 септември 2024 г., озаглавен „The future of European competitiveness“ („Бъдещето на европейската конкурентоспособност“), и по-специално глава 4 от него относно повишаването на сигурността и намаляването на зависимостите,

– като взе предвид доклада на Саули Нийнистьо от 30 октомври 2024 г., озаглавен „Safer Together – Strengthening Europe“ („Заедно в по-голяма безопасност – Укрепване на гражданската и военната подготвеност и готовност на Европа“) (доклад на Саули Нийнистьо),

– като взе предвид доклада на Енрико Лета от 10 април 2024 г., озаглавен „Much more than a market – Speed, Security, Solidarity: Empowering the single market to deliver a sustainable future and prosperity for all EU citizens (Много повече от пазар – Бързина, сигурност, солидарност – Създаване на възможности на единния пазар за постигане на устойчиво бъдеще и просперитет за всички граждани на ЕС) (доклада на Енрико Лета),

– като взе предвид съвместната бяла книга на Комисията и на върховния представител на Съюза по въпросите на външните работи и политиката на сигурност от 19 март 2025 г., озаглавена „Съвместна бяла книга за европейската отбранителна готовност до 2030 г.“ (JOIN(2025)0120),

– като взе предвид член 55 от своя Правилник за дейността,

– като взе предвид становищата на комисията по икономически и парични въпроси и комисията по вътрешния пазар и защита на потребителите,

– като взе предвид доклада на комисията по сигурност и отбрана (A10-0017/2026),

A. като има предвид, че в продължение на десетилетия се наблюдаваше съсредоточаване на обществените поръчки в областта на отбраната на национално равнище, разпокъсаност на промишлеността, регулаторни пречки, недостатъчни инвестиции, различаващи се оценки на заплахите и цели на външната политика, липса на интегрирано планиране на способностите и на обединяване на търсенето, както и конкуренция по отношение на интелектуалната собственост, които попречиха на изграждането на напълно интегриран единен пазар в областта на отбраната и отслабиха оперативната съвместимост на отбранителните системи на държавите членки, като по този начин доведоха до значителни допълнителни разходи за данъкоплатците и същевременно накърниха способността на ЕС да защитава безопасността на своите граждани, отслабиха европейската отбранителна технологична и индустриална база (ЕОТИБ) и възпрепятстваха цялостното

осъществяване на европейската стратегическа автономност, устойчивост и конкурентоспособност;

Б. като има предвид, че докладите на Енрико Лета и Марио Драги подчертават наличието на комбинация от структурни слабости, влияещи отрицателно на конкурентоспособността на ЕОТИБ, и посочват като основни предизвикателства разпокъсаността, недостатъчните публични разходи за отбрана и ограничения достъп до финансиране, и съответно отчитат необходимостта от изграждане на истински единен пазар в областта на отбраната; като има предвид, че в Бялата книга за бъдещето на европейската отбрана се подчертава, че действията трябва да се съсредоточат върху правилата и процедурите за възлагане на обществени поръчки в областта на отбраната, трансферите в рамките на ЕС на свързани с отбраната продукти и взаимното признаване на националните разрешения за сертифициране; като има предвид, че в доклада на Саули Нийнистьо също така се подчертава необходимостта от повишаване на цялостната подготвеност на Европа, включително интегрирането на гражданската и военната устойчивост, и се посочва, че тези потребности могат да бъдат задоволени по-ефективно чрез единен пазар в областта на отбраната;

В. като има предвид, че устойчивата, конкурентоспособна и иновативна европейска отбранителна промишлена база е от съществено значение за изпълнението на Стратегическия компас и за гарантирането на способността на ЕС да възпира и защитава в контекста на програмата „Готовност 2030“; като има предвид, че това налага съгласувана политика в областта на промишлеността и технологиите, която подкрепя оперативно съвместимите способности, осигурява веригите за доставки от критично значение, подкрепя малките и средните предприятия (МСП) и насърчава иновациите с двойна употреба;

Г. като има предвид, че предприятията в областта на отбраната от по-малките държави членки са особено силно засегнати от прекалено строгия подход към контрола върху трансфера и износа в рамките на ЕС, прилаган от други държави членки, което показва как една критична точка може да отслаби веригите на доставки в целия ЕС; като има предвид, че МСП се сблъскват с особено сериозни пречки за навлизане на пазарите в областта на отбраната; като има предвид, че в действащата уредба за защита на конкуренцията и относно държавната помощ в ЕС липсват адаптирани разпоредби за съвместни трансгранични проекти в областта на отбраната, което заплашва да възпрепятства промишленото сътрудничество и консолидация; като има предвид, че не съществува специално групово освобождаване или подобен улесняващ механизъм за проекти в областта на отбраната, получаващи средства от инструментите за финансиране на ЕС, което създава правна несигурност за дружествата, участващи в съвместна

научноизследователска и развойна дейност; като има предвид, че липсата на подходяща уредба за интелектуалната собственост и лицензирането за финансирана с публични средства научноизследователска и развойна дейност в областта на отбраната ограничава възможността повече от един производител да произвежда сертифицирани европейски модели, и ограничава ефективността на инструментите за съвместно възлагане на поръчки;

Д. като има предвид, че европейската отбранителна промишленост се сблъсква със сериозен недостиг на квалифицирани работници и застаряваща работна сила, което заплашва да създаде проблемни точки в производството, затрудняващи разрастването; като има предвид, че различаващите се национални изисквания за издаване на разрешение за достъп за персонала и дружествата в отбранителната промишленост възпрепятстват засиленото трансгранично сътрудничество, като подлагат дружествата или инженерите, получили разрешение за работа с класифицирана информация в една държава членка, на продължителна, дублираща се проверка в други държави членки; като има предвид, че бързото приемане и прилагане на иновативни технологии от въоръжените сили на Европа е възпрепятствано от продължителни цикли на разработване и силно нежелание за поемане на риск;

Е. като има предвид, че за да се увеличи публичната подкрепа за тези инвестиции, икономическата възвръщаемост и ползите трябва да бъдат разпределени в целия ЕС по балансиран и пропорционален начин, като се вземат предвид особеностите на националните отбранителни промишлени бази; като има предвид, че трансграничното сътрудничество следва също така да гарантира справедливото и пълноценно участие на МСП и малките дружества със средна пазарна капитализация във веригата за създаване на стойност в областта на отбраната и да засили регионалното сближаване в целия ЕС; като има предвид, че инвестициите в отбрана имат потенциала да създават висококачествени работни места в широк кръг от региони, като по този начин допринасят за целите на сближаването;

Ж. като има предвид, че неотдавнашните събития изложиха на показ рисковете от концентрация на веригата на доставки в европейския сектор на отбраната, като по отношение на отбранителни продукти и материали за влагане от критично значение често е налице зависимост от един доставчик или от много ограничен брой доставчици; като има предвид, че тази концентрация създава точки, повредата в които може да доведе до общ срив, както и уязвимост по време на криза, което подчертава спешната необходимост от диверсификация и повече на брой източници на доставки;

З. като има предвид, че според доклада на Марио Драги европейските съвместни обществени поръчки са представлявали едва 18% от разходите за обществени поръчки за отбранително оборудване през 2022 г., което е доста под целевия показател от 35%, договорен в рамките на Европейската агенция по отбрана (ЕАО); като има предвид, че ЕС си е поставил политическата цел най-малко половината от неговото отбранително оборудване да се доставя от европейски производители в срок до 2030 г.;

И. като има предвид, че целта за създаване на единен пазар в областта на отбраната в крайна сметка е средство за постигане на сигурност и стратегическа автономност за Европа, а не самоцел; като има предвид, че промишлената интеграция в областта на отбраната следва да служи на способността на ЕС да защитава своите граждани и ценности, да гарантира устойчивост и възпиране и да отстоява свободата си на действие; като има предвид, че трябва да се постигне баланс между пазарната ефективност и императивите за суверенитет и солидарност;

Й. като има предвид, че съвместното планиране, разработване, производство и възлагане на обществени поръчки в областта на отбранителните способности в ЕС ще даде възможност за повишаване на ефикасността и ефективността на публичните инвестиции и промишлените и оперативните ползи, като по този начин ще се увеличи степента на приемане в социален и политически аспект на необходимото повишаване на инвестициите в отбрана в период на ограничени бюджети и ще се подобри значително способността на ЕС и неговите държави членки да постигнат пълна готовност за отбрана преди 2030 г., както и истински европейски съюз за отбрана; като има предвид, че подобни съвместни действия в ЕС следва да бъдат координирани с процесите на планиране на НАТО и следва да избягват ненужното дублиране на действия;

К. като има предвид, че държавите членки ще разгледат възможности за увеличаване на инвестициите и засилване на сътрудничеството си в общи отбранителни промишлени проекти само ако тези проекти включват развитието на военни способности от общ интерес за техните въоръжени сили;

Л. като има предвид, че ЕС представи редица инициативи, насочени към укрепване на отбранителната готовност на Съюза, подобряване на условията за инвестиции и стимулиране на съвместни действия, но до момента не е предложил преобразуващите мерки, необходими за създаването на истински единен пазар за отбранителни продукти; като има предвид, че правилата на ЕС за възлагане на обществени поръчки в областта на отбраната (Директива 2009/81/ЕО) и за трансфер в рамките на ЕС (Директива 2009/43/ЕО) все още не са напълно актуализирани въпреки значителните промени в средата на сигурност; като има

предвид, че заинтересованите лица често намират и двете директиви за прекалено сложни, а транспонирането от страна на държавите членки – за бавно и проблематично, изискващо непропорционални административни усилия и водещо до разпокъсаност на вътрешния пазар;

M. като има предвид, че с оглед на нарастващите геополитически заплахи, по-специално продължаващата агресивна война на Русия срещу Украйна и нейните хибридни атаки и провокации срещу ЕС, както и тероризма и нестабилността в Близкия изток и Африка, 90% от гражданите на ЕС с основание очакват засилено сътрудничество на ЕС в областта на сигурността и отбраната, включително в рамките на НАТО и с други единомислещи партньори, за да бъдат защитени гражданите и да се отстояват интересите и ценностите на ЕС на световната сцена; като има предвид, че все по-нестабилната обстановка по отношение на сигурността в непосредственото съседство на ЕС налага съгласувана и координирана реакция, по-специално за да се гарантира безпрепятственото движение на отбранителни продукти и услуги;

Визия за единен пазар в областта на отбраната в Съюза

1. припомня, че според доклада на Марио Драги засиленото сътрудничество може да доведе до огромни икономии от ефективност в размер до 30% от годишните разходи за отбрана в целия ЕС и значително да повиши ефективността на настоящите разходи за отбрана; подчертава предимствата от това сътрудничество в по-широк смисъл за конкурентоспособността, устойчивостта и стратегическия суверенитет на ЕС, тъй като то обещава значителни възможности за заетост, икономическо развитие и технологично лидерство в целия ЕС; подчертава, че изграждането на истински единен пазар в областта на отбраната е от решаващо значение за насърчаването на конкурентоспособността на европейските дружества не само в рамките на ЕС, но и на световния пазар, на който те трябва да се конкурират, наред с другото, с основни изпълнители от САЩ;

2. счита, че драматичните предизвикателства и заплахи, с които се сблъскват ЕС и неговите държави членки, налагат пълно преосмисляне на начина, по който те си сътрудничат и съгласуват действията си по въпросите на отбраната; подчертава, че ЕС и неговите държави членки трябва да променят из основи разбирането си за производството на отбранителната промишленост, като разработят истински единен пазар в областта на отбраната, както се призовава в докладите на Енрико Лета, Марио Драги и Саули Нийнистьо и в Бялата книга за бъдещето на европейската отбрана; настоятелно призовава държавите членки да преодолеят националистическите рефлекси по отношение на националната си промишлена база, да обърнат по-голямо внимание на ползите от сътрудничеството в областта

на отбраната на равнището на ЕС при планирането на националната си отбрана и да признаят съществената роля на активната подкрепа от страна на институциите и агенциите на ЕС за улесняването и координирането на това сътрудничество, като същевременно укрепват взаимното доверие между всички заинтересовани лица;

3. подчертава, че само истински единен пазар в областта на отбраната може да осигури средствата, необходими за действително създаване и поддържане на конкурентоспособна, иновативна и устойчива ЕОТИБ, която е в състояние да доставя необходимото оборудване в изискваните срокове и в необходимия мащаб и да отключи пълния икономически, промишлен и финансов потенциал на ЕОТИБ; подчертава, че наличието на истински единен пазар за отбрана е от съществено значение за преодоляването на пропуските в способностите и за възстановяването на възпиращия ефект и следователно това е необходимо и ключово условие за съществуването на силен, суверенен и конкурентоспособен Съюз;

4. настоятелно призовава държавите членки и Комисията да предприемат бързи действия за създаване на истински единен пазар в областта на отбраната, като предприемат мерки както по отношение на предлагането, така и по отношение на търсенето; припомня, че обединяването на търсенето чрез съвместни обществени поръчки и управление през целия жизнен цикъл, опростяването на нормативната уредба и трансграничната промишлена интеграция на равнището на ЕС са спешно необходими, за да се преодолеят тези пречки и да се намали зависимостта от държави извън ЕС, както е посочено в докладите на Енрико Лета и Марио Драги;

5. припомня, че е важно да се гарантират демократична легитимност, обществено доверие в институциите, отчетност и прозрачност, за да се осигури необходимата обществена подкрепа за увеличаване на разходите в областта на отбраната; подчертава, че е важно да се гарантира справедливо и балансирано разпределение в целия ЕС на разходите и ползите от рязкото увеличаване на европейските разходи за отбрана;

Пречки пред единния пазар в областта на отбраната

6. подчертава, че настоящата структура на отбранителната промишленост води до ненужно дублиране, външни зависимости и неефективност и възпрепятства укрепването на ЕОТИБ и на отбранителната готовност на ЕС; подчертава, че в съчетание с недостатъчните инвестиции и липсата на програмиране на дългосрочните разходи за отбрана тази разпокъсаност възпрепятства реализирането на икономии от мащаба, които могат да възникнат за всички европейски дружества в резултат от обединяването на обществените поръчки и производството в

областта на отбранително оборудване; подчертава жизненоважната необходимост от преодоляване на разпокъсаността на отбранителната промишленост на ЕС, като се използват потенциалните икономии от мащаба, и от постигане на по-добро разбиране на пречките пред единния пазар в областта на отбраната; подчертава, че единният пазар в областта на отбраната трябва да гарантира справедливи възможности за участие на промишлените отрасли и научноизследователските организации, включително стартиращите предприятия, от всички държави членки, включително по-малките икономики, и следва да не води до прекалено централизиран модел на отбранителната промишленост; подчертава, че такава структура на пазара допринася за икономическото сближаване чрез създаване на висококачествени работни места в производството и научноизследователската и развойна дейност в различни региони на ЕС, включително по-слабо развитите в икономическо отношение региони; отбелязва освен това, че тази географска диверсификация допринася за устойчивостта и сигурността на доставките и също така спомага да се избегне създаването на монополи и неблагоприятни условия за МСП и дружествата със средна пазарна капитализация;

7. изразява съжаление относно липсата на резултати от настоящото координирано планиране на способностите и на разходите за отбранителни продукти в целия ЕС, което доведе до различаващи се правила и критерии за допустимост и неефективно изразходване на средствата, пораждаше правна несигурност и често принуждаваше държавите членки да отдават приоритет на двустранното сътрудничество с държави извън ЕС; изразява съжаление, че определените на национално равнище приоритети често възпрепятстват плодотворното сътрудничество в рамките на ЕС;

8. изразява съжаление относно трайния дефицит на взаимно доверие между държавите членки, който се изразява, наред с другото, в нежелание за създаване на регионални центрове за промишлена компетентност, ограничена степен на трансгранично сътрудничество и съвместно планиране на способностите, недостатъчно равнище на възлагане на обществени поръчки в рамките на ЕС за свързани с отбраната стоки и услуги и дублиращи се или превантивни ограничения върху трансфера на отбранително оборудване в рамките на ЕС, което възпрепятства развитието на напълно интегрирани европейски вериги на доставки и представлява значителна пречка за развитието на истински единен пазар в областта на отбраната;

9. счита, че настоящата нормативна уредба на ЕС не осигурява условия за възлагане на обществени поръчки за стоки с бързи иновационни цикли, например в областта на разработването на безпилотни летателни апарати; изразява загриженост, че

единният пазар в областта на отбраната продължава да бъде отслабван от недостатъчно хармонизираното прилагане на неговите правила от страна на държавите членки и от непропорционалното използване на освобождаването, предвидено в член 346 от ДФЕС, което възпрепятства стремежа към съвместни обществени поръчки на ЕС в областта на отбраната; подчертава необходимостта от специална подкрепа за МСП и малките дружества със средна пазарна капитализация, за да се улесни тяхното участие във веригата на доставки на отбранителната промишленост с цел да се увеличат иновациите, като същевременно се натрупват промишлени резерви, които повишават устойчивостта и сигурността на доставките в ЕС;

10. изразява загриженост, че единният пазар в областта на отбраната продължава да бъде отслабван от недостатъчно хармонизираното прилагане на неговите правила от страна на държавите членки; изразява загриженост по-специално във връзка с честото използване на член 346 от ДФЕС, за което Съдът на Европейския съюз (Съдът на ЕС) постанови по няколко дела, че е било извършено необосновано, т.е. с него е било злоупотребено; подчертава необходимостта от преминаване към подход за защита на основните интереси на ЕС в областта на сигурността, като се имат предвид настоящата геополитическа ситуация и заплахите за единството на ЕС;

11. счита, че пълното спазване от страна на държавите членки на Общата позиция на ЕС относно износа на оръжие[13] представлява важен стълб за наличието на функциониращ единен пазар в областта на отбраната; счита, че липсата на хармонизирана система на ЕС за контрол на износа, както и на процедури за взаимно признаване на различните разрешения, лицензи, сертифициране и предоставяне на достъп продължават да създават пречки пред функционирането на единния пазар в областта на отбраната чрез своето въздействие върху трансферите в рамките на ЕС; припомня, че понастоящем отбранителното производство разчита в голяма степен на интегрирани трансгранични вериги на доставки в ЕС, като компонентите са с произход от множество държави членки, което в случай на създаване на блок за износ създава несигурност за промишлеността и веригите на доставки; подчертава необходимостта от практическо решение, което да отчита реалността на настоящите зависимости от държави извън ЕС, като се има предвид и нарастващото значение на суровините от критично значение за ЕОТИБ и потенциалното излагане на въздействието на принудителни мерки от страна на държави извън ЕС; подчертава, че без гарантиран и планиран достъп до

---

13 Обща позиция 2008/944/ОВППС на Съвета от 8 декември 2008 г., определяща общи правила за режим на контрол върху износа на военни технологии и оборудване (ОВ L 335, 13.12.2008 г., стр. 99, ELI: http://data.europa.eu/eli/compos/2008/944/oj).

суровини като редкоземни елементи, полупроводници и висококачествени метали амбициозните цели на Европа за разрастване на отбраната и стратегическа автономност не могат да бъдат постигнати;

12. счита, че координирането между процесите на развитие на отбранителни способности на ЕС и държавите членки и процеса на НАТО за планиране и преглед в областта на отбраната е от съществено значение, за да се гарантира съгласуваност и оперативна съвместимост между държавите членки и съюзниците от НАТО, които не членуват в ЕС; подчертава липсата на споразумение за сътрудничество между НАТО и ЕС по въпроса за обмен на информация относно стандартите на НАТО (STANAG), които ЕС би могъл впоследствие да наложи чрез обвързващи инструменти; изразява съжаление, че през последните десетилетия неприлагането на стандартите е довело до неефективност, дублиране и липса на оперативна съвместимост и продължава да представлява проблем;

Премахване на бариерите

13. настоятелно призовава Съвета и Комисията да предоставят достатъчно финансиране за програмите на ЕС в областта на отбраната в следващата многогодишна финансова рамка, за да стимулират ефективно държавите членки да участват в съвместно развитие на способностите и възлагане на обществени поръчки, а техните сектори на отбраната да участват в по-тясно трансгранично сътрудничество; подчертава потенциала на новите рамки, например европейските проекти в областта на отбраната от общ интерес, включително четирите водещи проекта, предложени в Пътната карта за отбранителна готовност до 2030 г., и структурите за европейски програми за въоръжаване, да доведат до постигането на тези цели с помощта на подходящо дългосрочно финансиране; подчертава, че при финансирането следва да се дава приоритет на проекти с ясна европейска добавена стойност, оперативна съвместимост, дългосрочна промишлена устойчивост и оперативно въздействие;

14. отбелязва съществуващите ограничения в производствения капацитет на европейската отбранителна промишленост, който вее пак нараства, и призовава държавите членки да прилагат подход за закупуване на европейски продукти, който отдава приоритет на съвместното възлагане на обществени поръчки и увеличеното производство на отбранителни продукти от ЕОТИБ, Украйна, държавите от Европейското икономическо пространство/Европейската асоциация за свободна търговия (ЕИП/ЕАСТ) и като още един допълнителен пласт, от други трети държави извън ЕС, с които Съюзът е подписал партньорство в областта на сигурността и отбраната, тъй като това ще гарантира на ЕОТИБ предвидим обем на поръчките, ще стимулира частните инвестиции в научноизследователска и развойна дейност за

отбранителни продукти и ще помогне на ЕОТИБ да доставя иновативни отбранителни продукти в достатъчни количества; призовава държавите членки да подписват договори, които предоставят стабилни средносрочни и дългосрочни сигнали за съвкупно търсене на европейски продукти, като така създадат инвестиционната сигурност, необходима за разрастването на ЕОТИБ;

15. настоятелно призовава ЕС и неговите държави членки да третират Украйна като неразделна част от единния пазар за отбрана във възможно най-голяма степен, като улесняват промишлените партньорства, достъпа до механизмите за съвместно възлагане на обществени поръчки и участието в програми на ЕС като Европейския фонд за отбрана (ЕФО) и специалния Инструмент за подкрепа на Украйна в рамките на ПЕОП, за да се даде възможност за постепенното интегриране на страната във веригите за доставки на ПЕОП, имайки предвид, че бъдещето на Украйна е в ЕС и че нейната интеграция ще осигури ползи както за ЕОТИБ – благодарение на модерните и изпитани на бойното поле отбранителни технологии и новаторските промишлени способности на Украйна, така и за отбранителната технологична и индустриална база на Украйна;

16. счита, че трябва значително по-добре да се прилага Директива 2009/81/ЕО относно обществените поръчки в областта на отбраната и чувствителните обществени поръчки в областта на сигурността, и призовава Комисията да предложи амбициозна преработка на текста; подчертава, че е полезно да се позволи на държавите членки да използват взаимно рамковите си договори, за да повишат отбранителната готовност на ЕС в краткосрочен план, тъй като това им позволява да възлагат обществени поръчки по-бързо и по-ефективно, като същевременно се очаква, че в дългосрочен план възлагането на обществени поръчки ще се извършва чрез общи или съвместни рамкови договори, разработени поначало в съответствие с европейските критерии за възлагане на обществени поръчки; призовава държавите членки да използват различни договорни форми, които дават възможност за иновации, конкуренция и частни капиталови инвестиции, като същевременно гарантират пълно спазване на правилата за конкуренция, изискванията за почтеност и стандартите за борба с корупцията; припомня, че европейските капиталови пазари играят ключова роля при финансирането на иновациите в отбраната; освен това счита, че аспектите, свързани със сигурността и отбраната, например наличието на граждански компоненти във военните стоки, следва да бъдат взети предвид при евентуално преразглеждане на Директива

2014/24/ЕС за обществените поръчки[14]; в тази връзка призовава Комисията при предстоящото цялостно преразглеждане на директива 2009/81/ЕО да представи актуализирана версия на партньорствата за иновации в областта на отбраната, за да адаптира по-добре този инструмент към особеностите на отбранителния пазар и към настоящия сложен контекст в сферата на сигурността;

17. подчертава, че при прилагането на правилата на ЕС в областта на конкуренцията и държавната помощ Комисията трябва да даде приоритет на единството и целостта на единния пазар, за да се избегнат нарушения на конкуренцията и да се гарантират еднаквите условия на конкуренция и сближаването между държавите членки, като се обърне специално внимание на по-малките държави членки, чийто фискален капацитет за подкрепа на собствените национални отбранителни индустрии е сравнително по-ограничен; подчертава, че широкото използване на национални субсидии в подкрепа на инвестициите в отбраната рискува да разпокъса единния пазар и подкопае из целия ЕС еднаквите условия на конкуренция за дружествата, особено за МСП;

18. призовава Комисията да издаде препоръка за тълкуване на член 346 от ДФЕС, за да се улесни възприемането на хармонизиран и единен подход в целия ЕС, като се обърне внимание на необходимостта от строга защита на същностните интереси на държавите членки в областта на сигурността, а член 346 се използва по изключение, в съответствие с настоящата реалност на взаимозависима архитектура за сигурност в ЕС; счита, че Комисията следва да има възможност да оценява цялостното прилагане на член 346 от ДФЕС за всеки отделен случай, за да коригира всяка потенциална структурна злоупотреба, в съответствие със съдебната практика на Съда на ЕС и с настоящата реалност на взаимозависима архитектура за сигурност в ЕС;

19. подчертава необходимостта от предоставяне на целенасочена подкрепа, по-специално за изпитването на прототипи на нови продукти, и от отдаване на приоритет на инвестициите в нововъзникващи и революционни технологии; подчертава добавената стойност на тясното сътрудничество с украинските заинтересовани страни от сферата на отбраната и технологиите в тези силно иновативни области; подчертава, че е важно да се запази финансовата жизнеспособност на дружествата, включително МСП, които инвестират в такива иновации; подчертава, че следва да има специфични мерки, с които да се

---

14 Директива 2014/24/ЕС на Европейския парламент и на Съвета от 26 февруари 2014 г. за обществените поръчки и за отмяна на Директива 2004/18/ЕО (ОВ L 94, 28.3.2014 г., стр. 65, ELI: http://data.europa.eu/eli/dir/2014/24/oj).

улесни трансграничното сътрудничество между МСП, особено в областта на киберсигурността, изкуствения интелект, безпилотните технологии и технологиите с двойна употреба, като се основават на съществуващите центрове за високи постижения в държавите членки;

20. призовава държавите членки и Комисията да създадат европейска инициатива „Ускорител на иновациите в областта на отбраната“, подобна на концептуални модели като Агенцията на САЩ за авангардни научноизследователски проекти в областта на отбраната (DARPA) или Ускорителя на иновациите в отбраната за Северноатлантическия регион (DIANA) на НАТО – инициатива, която да финансира високорискови научноизследователски проекти с висока възвръщаемост в областта на отбраната и да осигури ускорени пътища за изпитване и интегриране на революционни технологии в европейските програми за отбранителни способности; отбелязва, че съществуващите инструменти на ЕС за научноизследователска и развойна дейност, включително ЕФО, Схемата на ЕС за иновации в областта на отбраната (EUDIS) и Центърът на ЕС за иновации в областта на отбраната (HEDI), оставят собствеността върху резултатите на бенефициерите и предоставят на Комисията и на съфинансиращите държави членки само ограничени, несвързани с производството права; призовава Комисията да разработи подходящ режим на интелектуална собственост, който да е съобразен с чувствителните въпроси в областта на отбраната, като същевременно е достатъчно привлекателен както за националните министерства на отбраната, така и за промишлеността, за да се гарантира, че програмата може да отговори на нуждите и приоритетите по отношение на способностите;

21. подчертава необходимостта от опростяване на правилата и премахване на пречките, свързани с трансферите на отбранителни продукти в рамките на ЕС, включително взаимно признаване на критерии и сертифициране и опростяване на исканията за предварително разрешение; изразява съжаление, че генералните лицензи за трансфер по Директива 2009/81/ЕО се използват ограничено и че широко се използват индивидуални лицензи, и призовава държавите членки да се възползват в пълна степен от възможностите за опростяване на правилата и намаляване на административната тежест в настоящата правна рамка; призовава Комисията спешно да представи предложения за по-нататъшно хармонизиране на трансферите в рамките на ЕС на отбранителни продукти, за да се осигури по-просто движение на такива продукти в рамките на Съюза, по-специално като бъдат премахнати изискванията за издаване на разрешения за компоненти, които вече са интегрирани или следва да бъдат интегрирани в отбранителен продукт и не могат да бъдат прехвърляни или изнасяни като такива; освен това призовава държавите членки да работят за постигането на същата цел и

бързо да транспонират и прилагат мерките, предложени в сборния пакет от мерки за отбранителната готовност по отношение на трансферите на отбранителни продукти в рамките на ЕС; призовава държавите членки да спазват изцяло Общата позиция на ЕС относно износа на оръжие и да проучват, когато е възможно, вариантите за по-нататъшно хармонизиране на правилата за износ на отбранителни стоки; предлага като възможни отправни точки да се разглеждат хармонизирането на системите за контрол на износа, разширяването на обхвата на генералните лицензи за трансфер или използването на договора от Аахен, както и укрепването на Директивата за ИКТ[15], за да се улеснят трансферите в рамките на ЕС на свързани с отбраната продукти;

22. призовава Комисията, Европейската агенция по отбрана и държавите членки да работят за създаване на схема за взаимно признаване на разрешенията за достъп до класифицирана информация и сертифицирането, така че разрешенията, издадени в една държава членка, да се приемат и в други държави членки; предлага да се създаде доброволна конвенция за споразумение за взаимно признаване на разрешенията за достъп в държавите – членки на ЕС, според която, ако дадено дружество или физическо лице притежава национално разрешение за достъп в една държава членка, това разрешение да бъде признавано от другите държави, които се присъединяват към споразумението, при условие че има подходящ обмен на информация и надзор; приканва Европейската агенция по отбрана да улесни разработването на тази рамка и призовава държавите членки да я приключат бързо;

23. подчертава неотложната необходимост да се повиши устойчивостта на европейските вериги на доставки в областта на отбраната и да се намалят единичните точки, където прекъсването води до общ срив, и излагането на потенциални принудителни мерки от страна на държави извън ЕС, пример за което са заплахите на Китай за ограничаване на износа на суровини; изисква в Законодателния акт на ЕС за суровините от критично значение[16] да се постави специален акцент върху нуждите на отбраната;

---

15 Директива 2014/66/ЕС на Европейския парламент и на Съвета от 15 май 2014 г. относно условията за влизане и пребиваване на граждани на трети държави в рамките на вътрешнокорпоративен трансфер (ОВ L 157, 27.5.2014 г., стр. 1, ELI: http://data.europa.eu/eli/dir/2014/66/oj).

16 Регламент (ЕС) 2024/1252 на Европейския парламент и на Съвета от 11 април 2024 г. за създаване на рамка за гарантиране на сигурни и устойчиви доставки на суровини от критично значение и за изменение на регламенти (ЕС) № 168/2013, (ЕС) 2018/858, (ЕС) 2018/1724 и (ЕС) 2019/1020 (ОВ L, 2024/1252, 3.5.2024 г., ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2024/1252/oj).

24. призовава Комисията и държавите членки да създадат стимули за диверсификация на веригата на доставки, включващи подкрепа за нови участници на пазара и МСП; подчертава, че стремежът към ефективност на разходите не трябва да подкопава националната сигурност на доставките; призовава Комисията да наблюдава рисковете по веригата на доставки и да идентифицира областите на опасна концентрация, като докладва редовно за напредъка в диверсификацията на доставките; освен това призовава Комисията да разгледа ситуациите, при които поддоставчици от държави извън ЕС отказват да доставят материали, ако те ще се използват за военни приложения; подчертава необходимостта от правна рамка, която да гарантира договорна надеждност по всички вериги на доставки в областта на отбраната; призовава Комисията да създаде стратегически запаси в съответствие със стратегията на ЕС за Съюз на подготвеност; подчертава в тази връзка значението на режима за сигурност на доставките, установен в рамките на ПЕОП;

25. подчертава необходимостта да се гарантира, че промишленото производство, инвестициите и създаването на стойност в областта на отбраната са географски балансирани и допринасят за икономическото и социалното сближаване в рамките на ЕС, като същевременно повишават устойчивостта чрез географска диверсификация и отразяват реалността на заплахите за сигурността, пред които са изправени държавите членки в съответните си съседни региони; призовава планирането на инвестициите в отбраната да се извършва по начин, който укрепва социалното сближаване в рамките на регионите и държавите членки и между тях, като същевременно повишава устойчивостта по време на свързани с отбраната кризи, при условие че това не подкопава целта за ефективност на разходите, бързина и конкуренция;

26. приканва Комисията да издаде ясни насоки относно начина, по който съображенията, свързани с отбраната и сигурността, трябва да бъдат претегляни при вземането на решенията за контрол върху сливанията, засягащи ЕОТИБ, в съответствие с политиката на ЕС за конкуренцията; също така приканва Комисията да проучи възможността за целеви корекции на правилата на ЕС за конкуренцията, така че да подпомогне в по-голяма степен специфичните нужди на отбранителната промишленост, например чрез въвеждане на целево групово освобождаване за проекти за научноизследователска и развойна дейност в областта на отбраната, финансирани по програми на ЕС; подчертава, че сигурността на доставките и намаляването на стратегическите зависимости следва да се разглеждат като положителни критерии при оценката на сливанията или като мерки за помощ в сектора на отбраната;

27. подчертава необходимостта да се развива по-проактивна роля за ЕС в поддържането на инвестициите в технологии и продукти с

двойна употреба, по-специално когато те са част от веригите за доставки на отбранителни продукти, като средство за повишаване на сигурността на доставките и устойчивостта на ЕС срещу хибридни и нововъзникващи заплахи; застъпва се за насърчаване на гражданската пазарна реализация на тези технологии като начин за разширяване на пазарните възможности, създаване на положителни странични ефекти и укрепване на ЕОТИБ, като се насърчават полезните взаимодействия между военните и гражданските разработки; призовава Комисията и държавите членки да създадат стимули за ограничаване в рамките на ЕС на веригите на доставки за най-критичните суровини за отбранителни продукти, включително чрез подсилен капиталов механизъм в областта на отбраната, насочен към пазарна реализация на по-късен етап, увеличаване на финансирането и достъп на МСП до коридори за изпитване и киберполигони; подчертава, че нововъзникващият сектор на новото космическо пространство и неговият иновативен потенциал по отношение на технологиите с двойна употреба също следва да се използват пълноценно за отбранителните и гражданските разработки;

28. призовава Комисията да направи оценка на правните, процедурните и регулаторните корекции, които биха били необходими, за да се гарантира, че ЕС и неговите държави членки могат бързо да адаптират правилата за възлагане на обществени поръчки и производство в областта на отбраната в случай на война или сериозна криза в сигурността и да гарантират, че няма да се стигне до смущения на единния пазар; освен това призовава Комисията да гарантира, че подобно действие ще съответства на режима за сигурност на доставките, включен в ПЕОП; подчертава колко е важна подготвеността под формата на рамка за непредвидени случаи, която да урежда възлагането на обществени поръчки при извънредни ситуации и увеличаването на промишления капацитет и която би могла да бъде задействана бързо, ако е необходимо;

29. счита, че институциите и агенциите на ЕС следва да действат по-решително за улесняване на координацията между държавите членки, и приветства приноса на Европейската агенция по отбрана (ЕАО), по-специално чрез плана за развитие на способностите и координирания годишен преглед на отбраната, като подчертава, че нейният експертен опит следва да се използва пълноценно; подчертава, че ЕАО има решаваща роля за насърчаването на интегриран европейски пазар в областта на отбраната, и призовава в това отношение да бъдат подсилени нейният мандат и ресурси; подкрепя по-активното участие на ЕАО в инициативите на ЕС в областта на отбраната и в посочването на трайните пречки пред единния пазар в областта на отбраната; призовава за развиване и регионално присъствие на Центъра за иновации в областта на отбраната на ЕС (HEDI) в рамките на ЕАО, за да се разшири неговата роля като централна

платформа, свързваща МСП, стартиращи предприятия, научноизследователски центрове и главни изпълнители; счита, че укрепването на ЕАО ще спомогне за насърчаване на взаимното доверие и сътрудничество, необходими за напредъка на единния пазар в областта на отбраната, тъй като Агенцията е в уникална позиция да свързва националните и европейските интереси; приветства и приноса на многостранните агенции за възлагане на обществени поръчки, например Организацията за сътрудничество в областта на въоръженията, които насърчават хармонизирането на оборудването в държавите членки и държавите партньори извън ЕС;

30. подчертава необходимостта от допълнително европейско финансиране, предназначено за преодоляване на недостатъчната пазарна реализация на иновациите в областта на отбранителните продукти; призовава за по-силни инструменти, с които да се гарантира, че МСП и дружествата със средна пазарна капитализация ще имат реален достъп, който може да се разрасне по мащаб, до частен капитал и програми в областта на отбраната, включително чрез рационализирани обществени поръчки, благоприятни за иновациите правила и трансгранична подкрепа за намиране на партньори, като по този начин се осигурява по-голямо участие от тяхна страна и по-справедливо разпределение на средствата; подчертава, че е важно да се създадат регионални инкубатори за отбранителни технологии под егидата на HEDI, за да се подкрепят трансграничните консорциуми от МСП, да се осигури наставничество за ориентиране в обществените поръчки в областта на отбраната и да се улесни изпитването и валидирането на иновативни технологии в сътрудничество с крайните военни потребители;

31. подчертава необходимостта ЕС и НАТО да подпишат всеобхватно споразумение за сътрудничество относно планирането и развитието на способностите, за да осигурят съгласувано и взаимнодопълващо се планиране и оперативно съвместими отбранителни способности, както и относно стандартизацията; подчертава, че това сътрудничество трябва да зачита автономността и на двете организации, като същевременно се избягва дублирането и се насърчава справедливото споделяне на тежестта; призовава Комисията в сътрудничество с ЕАО да подготви законодателно предложение, което да създаде хармонизирана рамка на ЕС за правно обвързващи технически стандарти и сертифициране на отбранителни продукти въз основа на Европейската референтна система за отбранителни стандарти (EDSTAR) и когато е целесъобразно, посредством кодифицирането на избрани споразумения за стандартизация на НАТО (STANAG) в законодателството на ЕС; освен това призовава Комисията да предложи рамка за съвместно европейско изпитване и сертифициране на отбранително оборудване, включваща общи съоръжения за изпитване и сертифициране, вместо да се извършва отделно национално валидиране за всеки

отбранителен продукт; призовава държавите членки да приведат усилията си за възлагане на обществени поръчки и развитие на способностите в съответствие с приоритетите на НАТО за отбранително планиране, като гарантират пълна оперативна съвместимост на системите и избягват паралелните структури; подчертава, че с една по-силна и по-интегрирана европейска отбранителна промишленост следва да се увеличи приносът на Европа в рамките на НАТО и трансатлантическото споделяне на тежестта, като същевременно се поддържа отворено сътрудничество с надеждни партньори като Украйна, държавите от ЕИП/ЕАСТ и държавите с партньорства в областта на сигурността и отбраната; насърчава осъществяването на плана за действие на НАТО за бързо въвеждане, насочен към ускоряване на националните процедури за възлагане на обществени поръчки и усилията за реформиране на циклите на придобиване, изпитателните протоколи и рамките за сертифициране, за да се гарантира, че иновациите в областта на военните технологии са в крак със средата на заплахи.

32. отбелязва свързаните с отбраната препоръки, представени от бившия италиански министър-председател Енрико Лета през 2024 г. в неговия доклад, озаглавен „Много повече от пазар“; отбелязва, че данъчните пречки и различните процедури относно данъка върху добавената стойност в програмите за съвместно възлагане на обществени поръчки възпрепятстват постигането на целите за отбранителна готовност до 2030 г., разрастването на отбранителната промишленост и разширяването на съвместните програми; призовава Комисията да действа по предложенията в доклада на Лета и да положи повече усилия за намаляване на данъчните пречки;

33. призовава държавите членки да популяризират кариерите в отбранителните технологии сред младите специалисти, включително чрез кампании за повишаване на осведомеността относно приноса на сектора към сигурността и технологичните иновации в Европа; насърчава създаването на публично-частни партньорства между дружества в областта на отбраната, образователни институции и правителства с цел създаване на резерв от таланти; настоятелно призовава държавите членки и Комисията в диалог със социалните партньори, включително профсъюзите, да предложат специфични за сектора стратегии за изграждане на умения, например програми за обучение и възможности за учене през целия живот, за да се запълни настоящият и бъдещият недостиг на умения в отбранителната промишленост; в тази връзка предлага в програмата „Съюз на уменията“ изрично да се включи секторът на отбраната, за да се улесни мобилността на квалифицираните работници между държавите членки до местата, където те са най-необходими;

34. призовава Комисията чрез независима оценка на въздействието да даде още по-подробно количествено изражение на

потенциалните финансови и оперативни ползи от единния пазар в областта на отбраната, включително от повишаването на ефективността и увеличаването на колективния военен капацитет; призовава да се създаде единно звено за контакт, където заинтересованите страни да могат да докладват за пречки, да събират данни и да наблюдават спазването от страна на държавите членки;

35. приветства заключенията на Европейския съвет от октомври 2025 г., в които се призовава за съставяне на годишен доклад относно готовността на отбранителната промишленост на ЕС, и призовава в допълнение да се създаде „информационно табло за единния пазар в областта на отбраната“, публикувано от Комисията в сътрудничество с ЕАО; подчертава, че това табло трябва да следи показатели като дял на обществените поръчки в областта на отбраната, провеждани съвместно или чрез открита конкуренция в целия ЕС, равнища на трансгранично промишлено сътрудничество, процент на участие на МСП и намаление в дублирането на системи; подчертава, че таблото следва да отразява и социално-икономическите ползи от програмите на ЕС в областта на отбраната във всички държави членки и региони, включително създаването на работни места и промишленото развитие, за да задава насоки за усъвършенстване на политиките и да укрепва общественото доверие;

36. изразява твърдо убеждение, че за да се гарантират демократичната легитимност и прозрачността на политиките на ЕС в областта на отбраната във времена на хибридна война и кампании за дезинформация, Парламентът трябва да играе централна роля в планирането, надзора и контрола на тези политики; подчертава, че трябва да се гарантира прозрачност и отчетност; призовава Комисията, Съвета, държавите членки и ЕАО да гарантират наличието на сигурни канали за обмен на класифицирана и поверителна информация с Парламента, отбранителната промишленост и националните органи;

°

° °

37. възлага на своя председател да предаде настоящата резолюция съответно на Съвета и на Комисията.